

Силабус навчальної дисципліни
«Вступ до класичної філології»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно)
Освітньо-професійна програма	Новогрецька мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна
Мова навчання	Українська / новогрецька
Семестр	III
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	іспит
Викладач	Петрова Галина Леонідівна , к.ф.н., старший викладач кафедри романської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ Романенко Ольга Петрівна , доктор філософії, викладач кафедри романської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	<p>Основні завдання курсу «Вступ до класичної філології» пов'язані з формуванням у студентів інтегральної компетентності як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або подальшого навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічних, перекладознавчих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Також завдання дисципліни включають в себе ознайомлення здобувачів освіти з сучасними науковими парадигмами класичного і новогрецького мовознавства, з особливостями вивчення грецької мови в Україні, з лінгвістичною термінологією класичного мовознавства, що створить підґрунтя для подальшого формування фахових і загальних компетентностей у межах низки теоретичних і практичних мовних дисциплін протягом подальших років навчання.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни "Вступ до класичної філології" є загальні відомості про специфіку класичної філології загалом та періодів</p>

	<p>розвитку грецької мови та літератури зокрема</p> <p>Зміст дисципліни включає один змістовий модуль, що передбачає вивчення таких тем: виникнення писемності в Греції та характеристика періодів її розвитку (лінійне письмо А і Б); вплив філософії на розвиток грецького мовознавства; перші мовознавчі концепції, давньогрецьке мовознавство (загальнофілософське та послідовно мовознавче); характеристика особливостей античної літератури, зародження трагедії та комедії; мовознавчі особливості діалектики та історіографії; мовознавчі та літературознавчі концепції елліністичної та римської доби; характеристика фонетичних, морфологічних та синтаксичних особливостей грецької мови у різні періоди розвитку; спільні та відмінні риси діалектів давньогрецької мови; становлення і формування новогрецької мови, специфіка мовної ситуації в умовах диглосії (катаревуса і димотика)</p>
<p>Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)</p>	<p>90 годин, у тому числі: Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.</p>
<p>Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Знати про природу і сутність мови, її функції; зв'язок мови і мовлення, мови і мислення; володіти однією з західноєвропейських мов. 2.Знати основні розділи та напрями мовознавства; про зв'язок мовознавства з іншими науками. 3.Знати про систему і структуру мови, основні структурно-функціональні рівні мови. 4.Знати про походження мови; закономірності розвитку мов виникнення та розвиток письма; мови світу та їх класифікації. 5.Знати про функціонування мови в суспільстві. <p>Курсу «Вступ до класичної філології» належить одне з центральних місць у професійній підготовці філолога; курс передує як філологічним теоретичним курсам: філософія, історія новогрецької мови, теоретична граматики, лексикологія, стилістика, теорія і практика перекладу з ПМ, інтерпретація тексту, загальне мовознавство, література країни, мова якої вивчається та курсам за вибором з лінгвістики, так і решті практичних аспектів викладання мови, серед яких практична фонетика, практична граматики, практика усного і писемного мовлення першої іноземної мови тощо і формує для них методологічну основу.</p>
<p>Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)</p>	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у студентів системного наукового уявлення про історію розвитку грецької мови, її періодизацію та загальну, філософську та мовознавчу та літературознавчу характеристику; закладення основ теоретичних знань про мову, сприяння свідомому практичному оволодінню іноземними мовами, що вивчаються, а також заохочення студентів до вивчення теоретичних мовних дисциплін та написання курсової роботи з філології та лінгвістики. Курс є загальноосвітньою дисципліною, вивчення якої розширює лінгвістичний світогляд і дає можливість ознайомитись також із літературою, історією та культурою античного світу.</p>

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8. – Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9. – Здатність спілкуватися іспанською/французькою мовою.
- ЗК 10. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12. – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

- ФК 4. – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди іспанської/французької/італійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 6. – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську/французьку/італійську другу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК – 14. *Володіння теоретичними основами використання української та новогрецької мови включаючи фонетичні, лексичні, морфологічні, граматичні, синтаксичні та стилістичні аспекти мови й мовлення.*
- ФК 15. – *Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.*
- ФК 18. – *Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами новогрецької мови, другою іноземною мовою та української для досягнення запланованого прагматичного результату організації успішної комунікації в усній та писемній формі.*
- ФК 21. – *Здатність представляти результати наукового дослідження, дотримуючись прав академічної доброчесності; ефективно і компетентно брати участь в різних формах ділової та/або наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі гуманітарних наук.*
- ФК 22. – *Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновиди мовної мультикультурності, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.*

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати особливості періодів розвитку писемності на території Греції, вплив грецької мови на формування індоєвропейських мов.

Знати періодизацію розвитку грецької мови та особливості кожного періоду та історію розвитку класичного мовного ареалу.

Знати мовознавчі та літературознавчі концепції давньогрецької, елліністичної, римської та новогрецької доби; особливості античної літератури та мовознавчі особливості діалектики та історіографії.

Знати характеристику фонетичних, морфологічних та синтаксичних особливостей грецької мови у різні періоди її розвитку; спільні та відмінні риси діалектів грецької мови.

Знати специфіку становлення і формування системи новогрецької мови та мовної ситуації в умовах існування диглосії.

Вміти застосовувати предмет та завдання класичної філології; оцінювати зв'язки класичної філології з іншими гуманітарними науками; демонструвати лінгвістичні знання, уміння й навички в різних професійних сферах сучасного грекомовного світу.

Вміти застосовувати основні поняття і категорії класичної філології і теоретичні положення загального мовознавства у професійній діяльності.

Вміти пояснити причину наявності діалектів грецької мови, їх територіальне розповсюдження та особливості фонетичної, морфологічної та синтаксичної будови.

Оцінювати проблеми хронології грецької мови і літератури та відтворювати періодизацію.

Вміти ілюструвати грекомовний лексичний фонд та оцінювати причини лексичних змін; усвідомлювати роль та місце класичних мов та літератур у контексті європейського лінгвокультурного простору, в стратегіях розвитку новітньої наукової парадигми та сучасної цивілізації.

Виявляти взаємозв'язок між студентами в межах творчої групи з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності під час роботи над проектом.

Реконструювати події під час захисту проектної роботи, аргументуючи та ілюструючи відібраний й опрацьований матеріал.

Узагальнювати лінгвокраїнознавчі й лінгвістичні знання з метою успішної комунікації.

Робити висновки при самостійному виконанні завдання, аналізувати задачі і проблеми, пов'язані з тематикою класичної філології.

Упорядковувати результати своєї діяльності.

Навчальна логістика (тематичний план)

Тема 1. Характеристика періодів розвитку писемності в Греції (лінійне письмо А і Б). Вплив філософії на розвиток грецького мовознавства.

Тема 2. Перші мовознавчі концепції. Давньогрецьке мовознавство (загальнофілософське та послідовно мовознавче).

Тема 3. Характеристика особливостей античної літератури. Зародження трагедії та комедії. Мовознавчі особливості діалектики та історіографії.

Тема 4. Мовознавчі та літературознавчі концепції елліністичної та римської доби.

Тема 5. Характеристика фонетичних, морфологічних та синтаксичних особливостей грецької мови у різні періоди розвитку. Спільні та відмінні риси діалектів давньогрецької мови.

Тема 6. Становлення і формування новогрецької мови. Специфіка мовної ситуації в умовах диглосії (катаревуса і димотика).

Система оцінювання результатів навчання

1. Форми та критерії оцінювання студентів:

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота на лекційних і семінарських заняттях та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»).

Критерії оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента наведено у таблиці.

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за

			репродуктивним видом складності, містять помилки
		2	Фрагментарна, неаргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки. Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
		0	Відсутність на занятті
2.	Самостійна робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лінгвостилістики, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання завдань для самостійної роботи за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань. Невиконання завдань.
		0	Відсутність самостійної роботи
3.	МКР	5	90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації фрагментів тексту, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
		4	75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації фрагментів тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
		3	60%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо повна інтерпретація фрагментів тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми
		2	60% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, невірна інтерпретація фрагментів тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми. Невиконання завдань.
		0	Відсутність контрольної роботи

У кінці III семестру напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач трансформує оцінки за роботу протягом семестру в рейтинговий бал у такий спосіб:

Лекційні заняття (фронтальне опитування + конспект лекцій і прочитаного перед лекціями)	10 балів (макс.)
---	------------------

Семінарські заняття (тест + домашнє завдання + дискусія)	20 балів (макс.)
Самостійна робота (проект)	20 балів (макс.)
МКР	20 балів (макс.)
Разом за семестр	70 балів (макс.)

2. Підсумкове оцінювання – екзамен, відбувається в усній формі.

Максимальний екзаменаційний бал становить 30. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі.

Оцінка «відмінно» за іспит ставиться студентові, який повно та ґрунтовно виклав зміст теоретичних питань екзаменаційного білету, продемонстрував володіння понятійним апаратом науки про мову й успішно виконав практичне завдання.

Оцінка «добре» за іспит ставиться студентові, який продемонстрував знання теоретичних питань екзаменаційного білету, але при їх розкритті припустився незначних помилок, що не вплинули на висвітлення теми, володіє термінологією і досить успішно виконав практичне завдання.

Оцінка «задовільно» за іспит ставиться студентові, який неповно розкрив зміст теоретичних питань екзаменаційного білету, порушуючи логічну послідовність, припускався помилок при відповіді на додаткові питання і при виконанні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» за іспит ставиться студентові, який не розкрив основний зміст теоретичних питань екзаменаційного білету, зробив низку грубих помилок різного характеру, недостатньо володіє науковою термінологією; не дав відповіді на додаткові питання і не виконав практичне завдання.

Ця оцінка трансформується в екзаменаційний рейтинговий бал у такий спосіб:

«відмінно»	– 30 балів;
«добре»	– 23 бали;
«задовільно»	– 18 балів;
«незадовільно»	– 0 балів.

3. Шкала відповідності оцінок

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Рейтинговий бал за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за шкалою
90-100	A	“відмінно”
82-89	B	“добре”
75-81	C	
66-74	D	“задовільно”
60-65	E	
0-59	F	“незадовільно”

Якщо студент на екзамені мав семестровий рейтинговий бал менш ніж 42 бали, отримує позитивну екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), йому виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за шкалою лише «задовільно», за шкалою ЄКТС – E, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться 60 балів.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

	<p>Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.</p> <p>Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лучканин, С. М. (2004). <i>Нариси з історії класичної філології: навч. посібник для магістрантів і студ. від-ня класичної філології</i>. К.: Науковий світ. 2. Класична філологія у ХХІ ст.: здобутки та перспективи. <i>Матеріали Всеукраїнських наукових читань, присвячених 90-річчю від дня народж. проф. каф. клас. філол. Віталія Петровича Маслюка, (Львів, 28 трав. 2010 р.)</i>. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Ф-т інозем. мов, Каф. клас. філол.; [редкол.: А. О. Содомора та ін.]. Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 3. Класична філологія в контексті сучасності. <i>Матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. (6-7 жовтня 2011 р.)</i>. Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Філол. ф-т, Каф. румун. та класич. філол. Чернівці: Рута, 2011. 4. Павленко, Л. & Звонська, Л. (2014). <i>Українська класична філологія: бібліографія, історія, персоналії (XVIII—XX століття): довідник</i>. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». 5. Поліщук, А. С. (2013). <i>Вступ до класичної філології</i>. К.: Український фіто-соціологічний центр. 6. <i>Неперервна філологія: класичні, візантинологічні та неоелліністичні студії в Україні ХХ століття</i> / Н. Ф. Клименко, У. В. Головач, Л. В. Павленко; відп. ред.: Н. Ф. Клименко; Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т філології, Укр. католицький ун-т, Каф. класичних, візантійських і середньовічних студій. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. 7. Gerhard, J. (1998). <i>Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία</i> (μτφ. Δ. Ι. Ιακώβ - Μ. Πεχλιβάνος), Αθήνα: Παπαδήμα. 8. Wilamowitz - Moellendorff, Ulrich von. (2005). <i>Ιστορία της κλασικής φιλολογίας</i>. Θεσσαλονίκη: Βάνιας. 9. Αργυρουδη, Ει. & Ασημομυτης, Β. & Βολακάκης, Μ. & Κατσουλάκος, Σ. & Σκλήρης, Α. & Φιλίππου, Κ. (2002). <i>Ελληνικός Πολιτισμός</i>. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων. 10. Διάκος, Α. & Γαγανάκης, Κ. & Γαζή, Έ. & Κόκκινος, Γ. & Πεντάζου, Τ. & Σμπιλίρης, Γ. (2007). <i>Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός και οι ρίζες του</i>. Αθήνα:

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ.

11. *Ομήρου Ιλιάδα* (1980). Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
12. Παππάς, Φ. & Κατσιγιάννης, Α. & Διαμαντοπούλου, Α. (2015). *Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία*. Αθήνα: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ.

Додаткова

1. Берд, М. (2019). *SPQR. Історія Давнього Риму*. Київ: Book Chef.
2. *Індоевропейська спадщина в лексичі слов'янських, балтійських, германських і романських мов. Семантичні та словотвірні зв'язки і процеси*. (2013). Під ред. В.Пономаренко. Київ: Вид. Дім Дмитра Бураго.
3. Махлін, П. Я. & Данченко, О. В. (2006). *Латинська мова*. Київ: Університет «Україна».
4. Κατσουλάκος, Θ. & Κατσάρου, Χ. & Λένα, Μ. & Καρυώτη, Ε. (2016). *Ιστορία Δ' Δημοτικού. Στα Αρχαία Χρόνια*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
5. *Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνείας Α-Γ Γυμνασίου* (1997). Αθήνα: Βολονάκη.
6. Μαστροδημήτρης, Π. Δ. (2005). *Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Δόμος.
7. Πλευρής, Κ. (1996). *Οι Έλληνες. Εισαγωγή εις το έπος του Ελληνικού Πολιτισμού*. Αθήνα: Νέα Θέσις.
8. Σπυροπούλου, Μ. & Θεοδωρίδου, Θ. (2004). *Η γλώσσα που μιλάμε στην Ελλάδα*. Θεσσαλονίκη: UNIVERSITY STUDIO PRESS.
9. Χουρδάκης, Α. (2007). *Η Ελλάδα στον νεότερο και σύγχρονο κόσμο*. Ρέθυμνο: Πειραματική έκδοση.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Αρχαία Ελληνική Μυθολογία. <https://users.sch.gr/ipap/mythologia/mythologia.htm>
2. Ελληνικός Πολιτισμός. <https://www.youtube.com/channel/UCinSTIylJ3dSKZB1IKFT1cg>
3. Ελληνικός πολιτισμός, Διδάσκοντας την Ιλιάδα. <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/OMHROS-ILIADA/Iliada/Iliada01.htm>
4. Ελληνικός Πολιτισμός (εκπαιδευτική ιστοσελίδα). <https://taxeiola.blogspot.com/2013/09/ellinikopolitismos.html>
5. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ. <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Yliko%20nea.htm>
6. Δ' τάξη. Ιστορία. <https://edubox.gr/d-taksi/d-istoria/>
7. Η Πύλη για την Νέα Ελληνική Γλώσσα <http://www.greek-language.gr/greekLang>
8. Λεξικό της κοινής νεοελληνικής https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/
9. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ. <https://users.sch.gr/ipap/log-keimena/log-keimena.htm>
10. Παυλόπουλος, Π. Ελληνική Γλώσσα και Ελληνικός Πολιτισμός. <https://www.kathimerini.gr/politics/562047298/p-paylopylos-elliniki-glossa-kai-ellinikos-politismos/>